O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 16 октябрь сешанба
Сотувда эркин нархда
№ 211 (2773)

Биз тинчлик ва осойишталикни, озодлик ва адолатни юксак қадрлайдиган, тарихнинг барча оғир синовларидан мардона ўтиб, ҳамиша мағрур яшашга ўрганган халқмиз,.. Ватанимизни кўз қорачиғидай асраб, элимиз, юртимиз шаънини, орномусимиз, қадр-қимматимизни, мунис оналаримиз, аёлларимиз ва қизларимизни ҳимоя қилиб, матонатли миллат, буюк ва жасоратли халқ бўлиб яшашга муносибмиз.

Ислом КАРИМОВ.

Тошкент вилояти пахтакорлари, барча меҳнаткашларига

Қадрли дўстлар!

Ўз меҳнати билан элимизда шуҳрат қозонган сиз, пойтахт вилоятининг азамат меҳнаткашларини 275 минг тонналик юксак хирмон яратиб, давлатга пахта сотиш бўйича шартнома-режасини бажарганингиз билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Бу йилги мураккаб табиий шароитда сизлар эришган бу катта муваффақият омилкор деҳқонлар, барча қишлоқ меҳнаткашлари, бутун вилоят аҳлининг биргаликда қилган фидокорона меҳнати натижасидир, десак, ҳеч қандай муболаға бўлмайди.

Замонавий технологиялар, фан-техника ютуқларидан оқилона фойдаланиш борасида ҳамиша ибрат бўлиб келган Тошкент вилояти пахтакорларида тадбиркорлик фазилатлари, ерга эгалик ҳисси, ўз меҳнатидан манфаатдорлик туйғусининг кучайиб бораётгани қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ислоҳотлар ижобий самара бераётганидан далолатдир.

Айниқса, сизларнинг давлатга қўшимча равишда яна 15 минг тонна пахта сотишга қарор қилганингиз таҳсинга лойиқ.

Ишончим комилки, сиз, ташаббускор ва изланувчан, азми қатъий пойтахт вилояти меҳнаткашлари халқ хўжалигининг барча соҳаларида янги-янги ютуқларни қўлга киритиб, мамлакатимиз салоҳиятини, халқимиз фаровонлигини оширишга муносиб ҳисса қўшасиз.

Мана шу эзгу мақсад йўлида барчангизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, хонадонларингизга файз-барака тилайман.

Яна бир бор эришган улкан меҳнат ғалабангиз муборак бўлсин!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

30 КУНЛИК ЖАСОРАТ

Тошкент вилояти деҳқонлари пахта тайёрлаш шартнома режасини қисқа муддат — 30 иш кунида бажардилар. Ҳа, мард, танти пахтакорнинг аҳиллик ва уюшқоқлик билан қилган меҳнати ўз самарасини берди. Улар республикада иккинчи бўлиб давлат буюртмасини адо этдилар. Давлатга 275 минг тоннадан зиёд пахта етказиб берилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 27,4 центнерни ташкил этди. Унинг асосий қисми юқори навларга қабул қилинди.

Биз зафар марраси эгаллан-ган кун арафасида вилоят туманлари, хўжаликлари, фермер ва оилавий пудратчилар далаларини кезарканмиз, одамлар билан суҳбатлашарканмиз, бу ғалабага ўз-ўзидан эришилмаганига амин бўлдик. Беихтиёр Президентимизнинг вилоят деҳқонлари, меҳнаткашлари шаънига айтган илиқ сўзлари хотирамизга келди: «Тошкент вилоятининг меҳнаткаш, мард, танти халқи — мўъжизалар яратишга қодир. Ўзининг нияти холислиги, дили поклиги, аҳиллиги, ташаббускор ва тадбиркорлиги билан ҳурмат-эътибор қозониб келаётган халқ. Бундай фазилатларга эга инсонларни Яратганнинг ўзи ҳамиша қўллаб-қувватлайди».

Ҳақиқатан ҳам, вилоят аҳли бу ишончни ўзининг фидокорона меҳнати билан оқламоқда. Вилоят пахтачилиги тарихида биринчи бор қисқа муддат ичида ана шундай салмоқли ютуққа эришилди. Сўнгги йилларда кўп тармоқли қишлоқ хўжалиги соҳасида юз бераётган ўзгаришлар ва амалга оширилаётган ислоҳотлар эришилган муваффақиятларнинг омили бўлди. Эътибор беринг: 2001 йилда пилла тайёрлаш режаси 105 фоиз

(Давоми 3-бетда).

СУРАТДА: Янгийўл тумани Ниёзов номли ширкат хўжалиги бош пудратчиси (ўнгдан чапга) Дилмурод Юнусов, пудратчи Мирзакарим Ҳожимирзаев, теримчи Шоҳида Аширалиева ва бошқарув раиси Йўлдошали Деҳқонов пахтазорда.

Александр МАЛЬЦЕВ олган сурат.

Халқлар иродаси букилмасдир

11 сентябрь воқеалари дунёни ўзгартирди. Аммо уни террористлар хоҳлаганидек ўзгартира олишмади. Дунё ва миллат на давлат чегаралари ва на диний эътиқодларни тан оладиган халқаро терроризмни қириб ташлаш учун бирлашди.

Террористларда жаҳон ҳамжамиятининг иродаси ва руҳини, унинг тинчлик ва осойишталикда яшаш истагини енгишга ҳеч қандай имконият мавжуд эмаслигига шубҳа йўқдир.

Айниқса, террористлар жанги бошқа диндаги кишиларга қарши олиб борилаётганлигини эшитганингда кишининг қалби ғулувга бота бошлайди. Табиий савол туғилади: «Садоқатсиз»ларга қарши қандай уруш ҳақида гап кетаяпти? Ахир Қуръонда, Инжил-у, Талмудда ва Ведахларда асосий тамойил «ўлдирма» деб келтириладику. Ҳеч бир динда ўзингга ўхшаганларни ўлдириш керак деб айтилмайди.

Бизга яқин ва узоқ бўлган Америкада, Жаҳон савдо маркази вайроналари остида, ёши ва миллати ҳамда эътиқоди турфа бўлган минглаб ҳалок бўлганлар орасида мамлакатимиз вакиллари ҳам борлигини билиш нақадар оғир ва оғриқлидир. Бири 1975 йилда туғилган, Нью-Йоркдаги Америка-испан институтида хусусий йўл билан таҳсил олаётган ва бир вақтда ушбу бинода кафе кассачиси бўлиб ишлаётган Гавҳарой Қамардинова, Ирина Колпакова эса Жаҳон савдо марказида жойлашган фирмалардан бирида сифат масалалари бўйича менежер вазифасида меҳнат қилаётган эди.

Ватандошларимизнинг севиб, севиладиган, атрофдагиларга олам-олам қувонч ҳадя этадиган ва ота-оналарни ардоқлай оладиган энг гўзал бир ёшда ҳаётдан кўз юмишлари, сўзсиз, нафақат бизнинг, балки АҚШнинг барча фуқаролари кўнглида ҳам дард ва алам туйғусини уйғотади.

Шу муносабат билан 12 октябрь куни АҚШ Президенти Жорж Буш Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовга қуйидаги мазмунда мактуб йўллади:

«Мен Америка халқи номидан Сизга ва Ўзбекистон халқига 2001 йил 11 сентябрдаги террористик хуруж муносабати билан билдирган самимий ҳамдардлик ва ташвишларингиз учун миннатдорлик билдираман. Бу ваҳший ҳаракатлар озодликка ҳамла бўлди ва барча тараққий этган халқлар учун огоҳлантирувчи омил бўлиб хизмат қилди.

Американиклар вайроналар келтирган ушбу воқеалардан сўнг мамлакатингиз ўзининг ҳар томонлама қўллаб-қувватлашини билдирганидан миннатдордирлар. Шахсан мен ҳам Сиз билан телефон орқали бўлган суҳбатимиз чоғида изҳор этилган самимий ҳамдардлигингиз учун миннатдорман. Шунингдек, мен Сизга ва халқингизга ушбу даҳшатли хуружда Ўзбекистондан ҳам одамлар ҳалок бўлганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдирмоқчиман. Давлат департаментининг ахборотига асосан, айни пайтда Ўзбекистоннинг икки вакили йўқолган, деб ҳисобланмоқда. Америка халқи нафақат бизнинг мамлакатимизда, балки бутун дунёда оилалар ва биродарлар ўзларининг яқин кишилари учун қайғураётганликларини яхши англайди.

11 сентябрь куни озодликка хуруж этилди, аммо озодлик ҳимояланади. Халқларимизнинг қадриятлари ва принциплари Афғонистонда, Марказий Осиёда ва бутун дунёда терроризмни батамом йўқ қилишнинг ҳал қилувчи омилидир. Мен мазкур мураккаб даъватта жавоб қайтаришда Сиз билан ҳамкорликни сабрсизлик билан кутаман. Кураш балки узоқ давом этар, лекин Сизнинг бирдамлигингиз ва мададингиз бу ишда бизга куч-қудрат ва қатъиятлик бағишлайди.

Ҳа, терроризмни бирданига йўқ қилиб бўлмайди. Қанча жўн кўринмасин, бунинг учун бутун дунё ҳамжамиятининг ушбу йўналишдаги аниқ мақсадлари мавжуд бўлган кучлари бирлашиши керак.

Ўзбекистон жамоатчилиги ҳалок бўлган ватандошларимизнинг оилалари ва яқинларига чуқур таъзия билдирар экан, терроризмни таг-томири билан йўқотиш учун кураш халқларнинг енгилмас иродаси эканлиги оддий ҳақиқатлигини яна бир карра таъкидлайди.

«Жаҳон» АА.

Вазирлар Маҳкамасида брифинг

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида маҳаллий ҳамда хорижий журналистлар учун брифинг ўтказилди. Ўзбекистон Бош вазири Ў.Султонов таъкидлаганидек, у Марказий Осиё жамоатчилигига холис ахборот бериш мақсадида ташкил этилди.

Яқинда Қирғизистонда “Қирғизистон Республикасининг сув объектлари, сув ресурслари ва сув хўжалиги иншоотларидан давлатлараро фойдаланиш тўғрисида” Қонун қабул қилинди. Унинг 3-моддасига кўра, давлатлараро муносабатларда сувдан фойдаланишнинг пуллик тартиби жорий этилади. Мазкур ҳужжатнинг қабул қилиниши Қирғизистон парламенти депутатларининг иззатталаблигидан бошқа нарса эмас. Улар сувни дунё нархларида сотиш ҳавасига берилиб, чегаралар орқали ўтувчи сувларни табиий эмас, моддий ресурс, деб эълон қилмоқда.

Уларнинг фикрича, Сирдарё оқиб ўтадиган Ўзбекистон, Тожикистон, Қозоғистон қишлоқ хўжалигига қирғиз пули “оқиб кетмоқда”. Қозоғистон Президенти Н.Назарбоев Қирғизистон Республикасига ташрифи чоғида депутатларнинг сув ресурсларини сотиш борасидаги бу ҳаракатлари ҳақида салбий фикр билдирган эди. Қозоғистон ҳукумати эса Тўқтағул сув омбори бир вақтлар иттифоқ маблағига, журналистлар ибораси билан айтганда, жамоа жам бўлиб қурилганини эслатиб ўтди.

Мазкур Қонун муаллифлари Қирғизистон Республикаси гуллаб-яшнашининг янги фалсафасини илгари суриб, Халқаро сув ҳуқуқини, Тўқтағул сув омбори яратилиш тарихи ва унинг нима мақсадда қурилганини четлаб ўтмоқда. Дунёдаги ҳеч бир давлат чегаралар орқали ўтувчи дарёлар сув ресурсларини ўзининг хос ва бўлинмас мулки деб эълон қилмайди. Бутун тараққий топган дунёда бундай дарёлардан фойдаланиш борасидаги давлатлараро муносабатлар чегаралар орқали ўтувчи дарёларнинг табиий оқимини бузмаган ҳолда уларнинг сувидан оқилона фойдаланиш борасидаги битимларга асосланади.

Ўзбекистон сув ресурслари учун пул талаб қилишни асоссиз деб ҳисоблайди. Қирғизистон Республикасининг бу намойишкорона ҳаракати ички иқтисодий муваффақиятсизликларни ташқи омилларга боғлашга уринишдир. Йўқса, сўнгги вақтда Қирғизистон матбуотида чоп этилаётган катта-катта мақолаларда 22 йил давомида Тўқтағул сув омборидан бошқалар ҳам фойдаланиши натижасида Қирғизистон маҳрум бўлган миллиардлаб даромад ҳисоб-китоби келтирилаётганини қандай баҳолаш мумкин? Сирдарёнинг ирмоқларидан бири бўлган Норин дарёсида шундай “катта тўғон” қурилиши тарихидан баъзи лавҳаларни келтириб ўтамиз. Таассурот туғиладики, гўё Тўқтағул сув омбори қурилмагунича Ўзбекистонда деҳқончилик қилинмаган. Статистика маълумотларидан кўринадики, 1975 йилгача юқорида айтиб ўтилган дарёларнинг табиий оқиши эвазига фақат Ўзбекистонда 3,4 миллион гектардан ортиқ ер суғориларди, вегетация давридаги эҳтиёжни қорларнинг эриши ва ирмоқлар ҳисобига табиатнинг ўзи қопларди.

У даврда камида 2 миллион гектар ердан пахтачилик учун фойдаланилган, ҳозирда эса пахта майдонлари 1,5 миллион гектаргача қисқарган. Боз устига, экин майдонлари айнан Сирдарё сувидан суғориладиган ҳудудларда қисқартирилган. Намлик талаб қиладиган экинлар ҳақида гап кетганда, Қозоғистон ва Тожикистонда ҳам шундай вазият кузатилмоқда.

Тўқтағул сув омбори қурилгунча Мирзачўлдаги суғориладиган ерларнинг 270 минг гектарга кўпайишига Қайроққум сув омбори ҳисобига эришилган эди. У 1957 йилда Сирдарёда Ўзбекистон ўрта оқими ва Қозоғистон қуйи оқимининг сувга эҳтиёжини тартибга солиш мақсадида бунёд этилган.

Ҳар йили Ўзбекистон ва Тожикистон ўртасида Қайроққум сув омборидан ҳамкорликда фойдаланиш тўғрисида битим имзоланади. Унга мувофиқ, давлатлар электр энергияни тенг улушларда тақсимлайди, ёзда сув оқизилганда Тожикистондан, қишда сув тўпланиши керак бўлганда Ўзбекистондан олади. Бу жараён узоқ йиллар давомида ҳеч бир муаммосиз ва ўзаро даъволарсиз давом этмоқда.

Тўқтағул сув омбори қурилгандан сўнг Қирғизистон электр энергетикаси сув тўпланиши ва Норин дарёси саёзланиши боис тақчил бўлиб қолди. Ёз пайтида Қирғизистон энергетика тизими ортиқча энергия ишлаб чиқарар, қишки тақчил мавсумда эса электр энергияси Ўзбекистон ва Қозоғистондан олинарди.

Мустақилликка эришгандан кейин Қирғизистон ҳукуматининг қарори бўйича Норининг лойиҳа иш тартиби ўзгарди, у ирригация-энергетикадан фақат энергетика иншоотига айлантирилди. Республикада аввалги йиллардагидан уч баробар кўп электр энергияси, шундан 80 фоизи қишда ишлаб чиқара бошланди. Бу эса электр станцияси турбиналари остидан катта ҳажмда сув оқизилади, демакдир.

Қишда Қозоғистон ҳудудида Сирдарёнинг музлаши сабабли катта ҳажмдаги сув Орол денгизига етиб бормай, Ўзбекистон ҳудудига оқизиб юборилмоқда ва минглаб гектар экин майдонларини сув босмоқда, вегетация даврида эса сув таъминоти кескин пасаймоқда. Минтақа давлатларига 770 миллион АҚШ доллари миқдоридаги тўғридан-тўғри умумий иқтисодий зарар келтирилмоқда, шу жумладан, суғориладиган деҳқончилик 400 миллион доллар зиён кўрмоқда. Қолаверса, сув ресурсларидан мустақил фойдаланишни даъво қилаётган мамлакатнинг ўзи сув омборларини йил бўйи ишлатиш сабабли электр энергияси ишлаб чиқаришнинг мунтазам қисқаришидан яқин келажакда бундан ҳам кўпроқ зарар кўради.

Ўзаро боғлиқ омилларнинг тақдим этилаётган таҳлили оддий одамларга етказилиши керак. Шунда улар Сирдарё ҳавзасидаги сув-энергетика ресурсларидан фойдаланишнинг лойиҳавий тартиби бузилиши оқибатларини яхши англаб етадилар. Бу масала оммавий ахборот воситаларида Ўзбекистон ва Қирғизистон ўз муаммоларини бир-бирига ўзаро газ ва сув етказиб бериш орқали ҳал қилмоқда, дея талқин қилинишига Ўзбекистон қўшилмайди. Қўшниларимиз эса бу гапни ушлаб олиб, атайлаб одамларни лақиллатмоқда, ҳисоб-китоблар асосида газ эмас, электр энергияси ётиши тўғрисидаги асосий гапдан чалғитмоқда. Тенг ҳуқуқлилик тамойили асосида ягона сув тизимидан оқилона фойдаланиш учун унинг қатнашчилари сув тақсимлаш улушларини таъминлайдиган келишилган энергия алмашиш тартибига қатъий риоя этиши шарт.

Бироқ барча ахборот агентликлари ҳам масала моҳиятини ҳар доим ҳаққоний баён этмаяпти. Интерфакс-Қирғизистон агентлиги Қирғизистон бош вазирининг биринчи ўринбосари баёнотига суяниб, жорий йилнинг 15 апрелида хабар тарқатдики, Ўзбекистон газ етказиб беришни тўхтатгани боис аҳолининг кўпроқ электр энергиясидан фойдаланишга ўтиши юзасидан чоралар кўрилмоқда.

Бу шуни англатадики, куз-қиш мавсумида Тўқтағул сув омборида кейинги ёзда қўшни Ўзбекистонга бериш учун етарлича сув тўпланмайди, дейди у.

Хабар муаллифлари “Қирғизгаз” акционерлик жамиятининг Ўзбекистонга қарзининг валютада тўланадиган қисми О,6 миллион АҚШ долларидан, маҳсулот билан тўланадиган қисми эса 1,150 миллион доллардан ошиб кетганини айтишни унутишган. Битимга кўра, Ўзбекистон гази учун тўловнинг 50 фоизи валютада, қолгани эса маҳсулотлар билан амалга ошириладди.

Қирғизистон ҳукуматида Тўқтағул сув омборида сув тўпланиши масаласида якдиллик йўқ. Унда Бош вазир ва унинг биринчи ўринбосари фикрлари ўртасидаги фарқни қандай изоҳлаш мумкин?

Жорий йилнинг 13 октябрида Қирғизистон Бош вазири, кеч бўлса-да, расмий телеграмма жўнатиб, Битимга риоя этиш ва сув омборида сувни сақлаб қолиш мақсадида Ўзбекистондан 532 миллион киловатт/соат миқдорида электр энергияси олишга тайёр эканлигини тасдиқлади.

Оммавий ахборот воситалари орқали куракда турмайдиган гаплар билан жамоатчиликни чалғитишга уриниш яққол кўзга ташланмоқда.

Ўзбекистон яхши қўшничилик муносабатларини сақлаш сиёсатига қатъий амал қилиб, ҳар икки томон манфаатларига хизмат қилувчи битимга тўлиқ риоя этади.

(ЎзА).

«Биз ҳеч кимни қўрқитмаймиз. Қўрқмаймиз ҳам»

дейди Термиз чегара бўлинмасининг шахсий таркиб билан ишлаш сардори Акром КУБАЕВ

Чегарачилар қароргоҳи ҳовлисида турфа гуллар ўстирилган. Уларнинг боғбони — аскарларнинг ўзи. Гуллар — тинчлик рамзи. Эзгулик нишонаси.

Бу ердаги энг гавжум гўша — кутубхона. Кутубхоначи Ғайрат Саидовни аскарлар ўз тиллари билан маънавият сардоримиз дейишар экан. Ғайратдан кимдир китоб сўрайди. Кимдир... Шу йил 11 сентябрь куни АҚШда мудҳиш террорчилик акти содир этилганидан буён вақтли матбуот нашрларига қизиқиш кучайган. Президентимизнинг Афғонистон ва унинг атрофида бўлаётган воқеалар хусусида Баёноти, «Тинчлик учун курашмоқ керак» деган мавзуда суҳбатлари ва бошқа долзарб мақолалар босилган газеталар кўринарли жойларда тахлаб қўйилган.

— Бироқ аскарнинг гул ўстиришу, мутоаладан-да муҳимроқ ишлари бор, — дейди катта лейтенант А. Кубаев. — Орамизда Сариосиёнинг Киштут, Тамархут, Зевар деган жойларида бўлиб, террорчи газандаларнинг куракка турмайдиган қилмишларини ўз кўзлари билан кўрган, газанда билан юзма-юз келган йигитлар бор. Терроризм бугун аждарҳо бўлиб бош кўтарди. Қитъалар бўйлаб қанот қоқмоқни истаб қолди. Уларнинг қабиҳ маслаги, жирканч мақсадлари нималардан иборат эканини шахсий таркибимиз яхши билади, чаён аждарҳога айланса не кулфатлар келтириб чиқариши бугун ҳаммага аён. Аммо бизни қўрқитолмайдилар. Биз ҳеч кимни қўрқитмаймиз. Қўрқмаймиз ҳам. Ана, йигитларимиз, ҳаммаси суқсурдай. Синамоқ учун бир ишора қилинг, кипригини қоқсин-чи.

Кубаевнинг йигитларидан бири — Суюн Норқулов билан суҳбатлашаман. — Ҳарбий хизмат мен учун мактаб бўлди, — дейди Суюн катта-катта кўзлари чақнаб. — Дўхтирлар, касалмандсан, зотилжаминг бор,

(Давоми 2-бетда).

АКСИЛТЕРРОР: ЭНГ СЎНГГИ ДАРАКЛАР

«Рейтер» ахборот агентлигининг хабар қилишича, АҚШнинг самолётлари кеча эрталаб толибларнинг Хаир-Хаба шаҳарчасидаги йирик ҳарбий истеҳкомини яксон қилган. Пентагон мулозимларининг айтишича, «Ал-қоида» жангариларининг йиғилган нуқтасини топиб, мўлжалга олиш бўлажак ҳужумлар мақсадидир. Ҳозирда Афғонистонни ташқи дунё билан боғлаб турадиган телефон станцияси бутунлай тормор қилинган.

* * *

Кеча Оқ уй раҳбари Жорж Буш толиблар халқаро террорчи Усама бин Лодинни АҚШ қўлига топширмагунча ҳарбий амалиётлар давом этишини маълум қилди. У толибларнинг бин Лодинни учинчи бетараф мамлакатга топшириши мумкинлиги ҳақидаги таклифини қатъий равишда инкор қилди.

* * *

ИТАР-ТАСС ахборот маҳкамасининг хабарига кўра, Шимолий альянс Мозори Шарифни тўла қамал қилишга эришган. Альянс етакчиларидан бири Ашраф Надимнинг билдиришича, Мозори Шариф яқин кунларда, ҳатто жангсиз ҳам олиниши мумкин. Айни пайтда толибларнинг тўрт минг нафар аскари Шимолий альянс томонига ўтганлиги айтилмоқда.

* * *

АҚШ махсус хизмат ходимлари ўтган бир ой ичида америкалик фуқароларга нисбатан тўрт бор уюштирилиши мумкин бўлган террорчилик ҳаракатларининг олдини олишганликларини аён қилишди. Маълум бўлишича, халқаро террорчилар АҚШнинг Париж, Туркия, Ямандаги элчихонаси ҳамда НАТОнинг бош қароргоҳини портлатишни режа қилган, деб хабар беради «Рейтер» агентлиги.

* * *

Кеча тунда Пентагон намояндалари ўтган якшанба ва душанба куни Афғонистондаги террор ўчоқларига қарши олиб борилган ҳарбий амалиёт натижалари хусусида тўхталиб, унда 10 та бомбардимончи ва 50 та қирувчи самолёт иштирок этганлигини аён қилди. Шунингдек, бугун ва эртанги амалиётларда Theodore Roosevelt русумидаги янги авиа транспортлари қатнашиши маълум қилинди.

«Биз ҳеч кимни қўрқитмаймиз. Қўрқмаймиз ҳам»

(Давоми. Боши 1-бетда).

дейишувди. Унда, мени Термизга юборинглар. Иссиқ ҳавосидан шифо топаман дедим. Адашмаган эканман. Спортнинг йигирма тури билан шуғулландим. Мақтаняпти, демангу, арқонга бир қўллаб тортиламан. Касалим тузалди. Бу ерда мени Ватаннинг ҳавоси даволади. Фақат бир камчилигимни айтай: — шунча ҳаракат қилдим, шахматни ўрганолмадим.

— Шахматни бизга қўйиб берсонғиза, — деб гапга қўшилди белига камарни маҳкам тортиб боғлаган ва ўзини, Нуниёзов Арслонман, Хоразмданман, деб таништирган йигит. Ўзим бешта спорт тўгарагига қатнайман. Аҳилмиз. Бир ота-онанинг болаларидек бўлиб қолдик. Ватан нималигини ўргандик. Ватанни танидик. Ватаннинг хизмати қанақа бўлишини англадик. Айтаяптилар-ку ҳурматли Президентимиз, тинчлик учун курашмоқ керак, даб. Биз тинчлик учун курашмоққа ўргандик. Ҳамма билиб қўймоғи керак бу муқаддас ишни.

Суҳбат асносида Кубаев бизни бўлинмага келган меҳмонлар билан таништирди. Меҳмонлар — Самарқанднинг Кўшработ туман ЮқориСарой қишлоғидан Ашуров Хушбоқ ва унинг рафиқаси Мақсад опа экан. Шу бўлинмада хизматини ўтаётган ўғиллари — Иброҳимжонни туғилган куни билан табриклашгани келишган экан.

— Айрим шов-шув гаплардан, тўғриси, хавотирлангандай бўлувдик, — дейди Хушбоқ ака столга ёйилган рўмолчадаги Кўшработнинг қора майизидан татиб кўришимизни сўраб. — Термиздаги осойишталикни, ҳаёт ўз маромидалигини кўриб, яйраб кетдим. Ўғлимнинг кайфиятидан димоғим яна чоғ бўлди.

— Илоё бизни кўролмайдиганларнинг кўзи ўйилсин. Элюртнинг тинчлиги, омон-эсонлигини берсин худойим, деб юзига фотиҳа тортади Мақсад опа.

Иброҳим камгап, камсуқум. Хизмати нақд Афғонистон билан чегаранинг ўзида экан. Ўзига берилган саволларга жавобни майдалаб ўтирмайди. Сарибеков, командиримиз ҳам туғилган куним билан мени табриклади. Мукофотлади. Командирларим мени яхши кўради, — дейди.

Ота-она бўлса қаршиларида турган ўғлонларининг ростгўйилигини, кўзлари лочинникидай порлаб туришини, тинчлик дея катта ишга масъуллигини, шу масъулиятни зиммасига олиб турганини кўриб, яна бир бор яйраб кетгандай бўлдилар. Иброҳимжон енгил қадам ташлаб, ота-онасини кузатишга чиқади. Сизлар хавотир олманглар, биз хушёрмиз, дейди. Мақсад опа бўлса, она-да, бўйи-басти икки газ келадиган баҳодирни, қўзичоғини эркалаб, қайта-қайта бағрига босмоқчи бўлади.

Олимжон УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Тинчликни сақлаш ҳаммамизнинг ишимиз

«Оилани муқаддас билмаганлар учун муқаддас нарсанинг ўзи йўқ», дейди доно халқимиз. Дарҳақиқат, ҳар бир инсон шу ёруғ дунёда нимадандир умидвор бўлиб яшар экан, бутун қувончу ташвишларини, орзу-умидларини, бахтини ўз оиласи — шу мўъжазгина давлати билан боғлайди. Зеро, юртимиздаги ҳар бир оила жамиятимизнинг кичик бир бўлаги экан, рўй бераётган жараёнларнинг барчаси унда ҳам ўз аксини топади. Юрт бошлиғининг матбуотда эълон қилинган Баёнотини ўқиб, халқ, давлат, минглаб инсонлар ва уларнинг оилалари манфаатини, узоқни кўзлаб иш юритишнинг масъулиятини тасаввур қилдим.

Қуш ҳам уяси бузилгани учун чирқиллаганидек, ҳар бир она ҳар қандай офат, бузғунчилик ва урушлардан биринчи навбатда боласи, оила қўрғони азият чекишидан азобланади. Шу ўринда йиллар мобайнида Афғонистон ҳудудида маъно-мантиқсиз урушлардан, гиёҳванд моддалар ёки қурол-аслаҳа савдосидан қўлини иситиб юрган гумроҳларнинг қабиҳликлари орасида қийналаётган оналар ва болаларнинг аҳволини тасаввур қилиш қийин эмас. Бугун ана шу ёвуз кучлар бутун дунёга, тинчликсевар халқларга ўзининг ҳақиқий башарасини кўрсатиб турибди. Ўйланиб қоласан киши: шу разилларнинг ҳам оиласи, ота-онаси, яқинлари бормикин? Инсоният бошига кулфат ёғдириб, боласини боқиш қанчалик гуноҳ эканлигини тушунишармикин? Ахир уларнинг ҳам уйи, кутаётган яқинлари бўлса керак? Иймоним комил, бугун барча онахонларимиз, қарияларимиз ўз номозларида, дуоларида ана шу разил ниятлиларни инсофга чақириб, юртимизда тинчлик бўлишини тилаб, осмонимизнинг мусаффо бўлишини яратгандан сўраяптилар.

Биз, оналар, фарзандлар мустақилликнинг ўн йили мобайнида мамлакатимизда олиб борилаётган инсонпарварлик сиёсатига тўла ишонч ҳосил қилганмиз. Унинг тўғрилиги, амалга оширилаётган саъй-ҳаракатларнинг натижаси ҳар биримиз, энг аввало, оилаларимиз учун манфаатли эканлигини биламиз. Лекин озод ва ҳур юртнинг ҳар бир фуқароси шу ислоҳотларнинг муваффақияти, энг аввало, ўзига, яқинларига, қўни-қўшнисининг меҳнатига, виждонига боғлиқлигини англасин. Шунда тўйларимиз тўйларга, хонадонларимиз азиз фарзандларимизнинг кулгусию, оналар алласига уланаверади. Бизни кўролмаётган, бирдамлигимизга рахна солаётган манфурлар тирсагини тишлаши учун озодлигимизнинг қадрига етиб, ҳар хил миш-мишларнинг нима мақсадда тарқатилаётганлигини тушунайлик. Чунки биз хоҳлаймизми, йўқми, XXI аср ахборотлар, маълумотлар асридир. Шундан фойдаланаётган ғаламислар турли хабарларни радио, телевидение орқали тарқатиб, бизни қўрқитмоқчи бўляпти. Айниқса, улар аёллар ва ёш болаларнинг маълумотларга нисбатан таъсирчанлиги, тезда ишониб қолиши, қўрқув ҳисси пайдо бўлишининг ҳам ҳисобини қилган. Лекин улар бир нарсада адашадики, биз, оналар ва фарзандларимиз мустақил давлатнинг инсондай яшаш учун бизга бераётган имтиёзлари, кафолат ва имкониятларини жуда яхши биламиз.

Аёл тилини аёл, она тилини она, бола тилини бола тезроқ тушунгани сабаб, мен таклиф қилган бўлардимки, гузарларимизда отахонлар маслаҳатларини олиб, ҳар бир устоз ўз шогирди, ўқувчисига, она ўз боласига тинчликни асраш учун нима қилишимиз лозимлиги хусусида фикр алмашсин. Атрофимизда бефарқ ёки фикри бўлиниб, аросатда қолган одамни сезсак, унга таъсир кўрсатайлик. Оилалар тинчлиги, фарзандларимиз баркамоллиги йўлидаги ҳукуматимиз, шахсан Президентимиз олиб бораётган сиёсатни тўла маъқуллаб, бу йўлдан оғишмайлик.

Васила КАРИМОВА,
республика «Оила» илмий-амалий маркази директори, психология фанлари доктори, профессор.

Ватанга эгалик — саодат

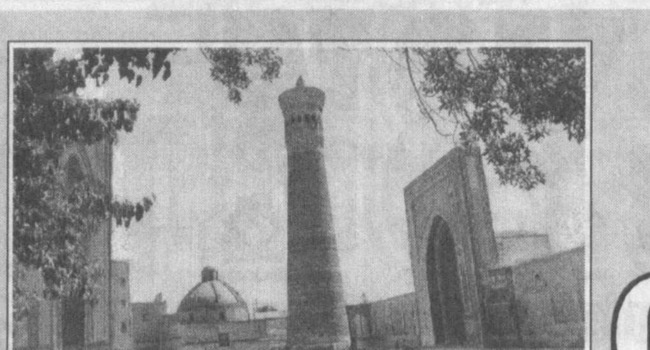

ЮРТ СОҒИНЧИ

Мустақиллик шарофати билан дунёнинг 30 дан ортиқ мамлакатларида истиқомат қилувчи ватандошларимиз ўз она юртлари дийдорини кўриш, уни зиёрат қилиш бахтига муяссар бўлдилар. Биз эса уларнинг ҳаёти билан яқиндан ва чуқур танишиш, қардошлик ришталарини мустаҳкамлаш имконига эга бўлдик. Ана шундай имкониятлар натижаси ўлароқ, таҳририятимизга ватандошларимиздан кўплаб мактублар келмоқда. Улар биздан йироқ яшасалар-да, лекин Ватан, миллат, Мустақиллик каби чуқур мазмунга эга бўлган ҳодисалар, юртимиздаги янгиланиш ва юксалиш жараёнларига бефарқ эмаслар.

Биз кечагина Мустақиллигимизнинг ўн йиллигини нишонладик. Ўн йил тарих силсиласида бир лаҳзадай гап. Аммо бу йиллар асрларга татигулик бўлгани шубҳасиз. Мозийга қайтиб иш кўришни хайрлик дейишган. Шундай экан, қисқа вақт ичида босиб ўтган йўлимизга назар ташласак нимани кўрамиз? Бу йиллар сизу бизга нима берди-ю, сизу бизни нимага ўргатди? Юрт Мустақиллигини қўмсаб, Ватан Озодлигини орзу қилиб ўзга мамлакатларда яшашга мажбур бўлган элатдошларимизга-чи? Қўлга киритган мустақиллигимиз уларда қандай ўзгаришлар ясади? Озодликка чиққан юртимизда улар қандай ўзгаришларни кўраяптилар?

Хорижлик элатдошларимизнинг ана шу каби саволлар атрофидаги ўйлари, мамлакатимизда бўлаётган ўзгаришлар ҳақидаги мулоҳазалари, мактубларининг мазмун-моҳиятидан келиб чиқиб, «Ватанга эгалик — саодат» деб номланган янги рукн очишга қарор қилдик. Ва бу газетхонларни бефарқ қолдирмайди, деган умиддамиз.

Рукнимизнинг биринчи меҳмони Насрулло ТЎРА. У Германиядаги Олий ўқув юртларда таҳсил олган. Асл касби — муҳандис. Тижорат ишлари билан бирга имкон қадар маданий-маърифий йўналишдаги тадбирларга ҳам ҳомийлик қилади.

«ОТА-ОНАМНИНГ АРМОНИГА МЕН ЕТДИМ»

Инсоннинг онаси битта бўлгани каби Ватани ҳам битта. Шунинг учун ҳам она ва Ватан сўзлари ёндош айтилса ажаб эмас. Инсон турли сабабларга кўра Ватанни тарк этиши мумкин. Аммо хорижда яшаётган ўзбеклар ҳаётини кузатиб, уларнинг мутлақ кўпчилиги мажбурият юзасидан Ватанни тарк этганига, тўғрироғи ундан жудо бўлганига кўп марта ишонч ҳосил қилганман.

Камина тақдир тақозоси билан хорижда туғилиб, қарийб 50 йилча турли мамлакатларда яшадим. Отам 1914 йилда чоризм истибдодидан азобланиб, онам эса ўз ота-онаси билан шўролар зулми энди авж ола бошлаган пайтда Ватандан чиқиб кетган. Ота-онам ўз юртларидан кетишга мажбур бўлганлари, унинг дийдоридан маҳрум этилганлари боис доимо биз фарзандларда Ватанга муҳаббат туйғусини мустаҳкамлашга ҳаракат қилар эдилар.

Мен олдин — юртга келиш имкони бўлмаган пайтларда ҳам, ҳозир —Ватанимиз мустақилликка эришган даврда ҳам бир савол атрофида кўп мушоҳада юритиб келаман. Мустақиллик миллатга нима учун керак? Тарихда ҳам шундай бўлган. Ҳозир ҳам халқлар ўз мустақилликлари учун кураш олиб борадилар, элнинг мард ўғлонлари бу йўлда жонларини фидо қиладилар. Мустақиллик жондек бир марталик берилувчи неъматдан ҳам улуғроқми? Нима ўзи у мустақиллик? Бу саволга қисқа қилиб жавоб бериш қийин. Маълум маънода мумкин ҳам эмас. Менга, баъзан бу тушунчада ўз аксини топаётган мазмунни ифодалаш учун инсоннинг сўз бойлиги етишмайдигандек туюлади.

Мустақиллик ҳар бир миллатга ўз тупроғида эркин яшаш, тили, дини, урф-одатларини сақлаб қолиш, наслу насабининг давом этиши, тарихдаги ўз ўрнини сақлаб қолиш учун керакдир. Шу маънода мустақиллик ҳар бир миллатнинг бор ёки йўқ бўлиши билан баробар демакдир. Уни йўқотган халқ ўзгаларга муте бўлишга маҳкумдир.

Қафасдаги қушнинг сайрашини ҳеч кузатганмисиз? Унинг сайраши эркинликдаги сайроқдан мутлақо фарқ қилади. У иштиёқ билан эмас, балки ғамгин, ўз аҳволи, асоратдалиги, тақдиридан нолиб сайрайди. Миллатнинг истибдод остида бўлиши ва мустақилликка эришуви билан боғлиқ ҳолатни шунга қиёслаш мумкин. Шундай экан, мустақиллик бу бирор нарса билан тенглаштириб, ўлчаб бўлмайдиган неъматдир.

Ватанимизнинг мустақилликка эришгани ҳақидаги хабарни эшитган илк дамларим ҳеч қачон эсдан чиқмайди. Мен ўша пайтда Берлин шаҳрида эдим. Вужудимни қамраб олган туйғуларни сўз билан ифодалаб бўлмайди. Худди бугун тилга киргандай, атрофимдаги инсонларга ўз қувончим, ўз Ватаним борлигини айтиш учун тил пайдо бўлгандай эди гўё. Дилимда «Менинг ҳам Ватаним бор, у ҳам мустақил ва дунё давлатлари қаторида эркин ривожлана олади» деган сўзларни тинмай такрорлар эдим. Юртга қайтиш орзуси билан яшаган, Ватан тупроғига бош қўйишдек нияти армон бўлиб қолган ота-онам менга ўша пайтда: «Мана сен ҳам энди эгасиз эмассан, ўз ватанинг, ўз байроғинг бор, ўз рамзинг ўз мадҳиянг бор. Ўз қонинг, ўз жонингдан Юртбошинг бор. Энди дарбадар бўлиб юрмайсан» деяётгандай эдилар.

Бу мустақиллигимизни шундайлигича, муқаддаслигича сақлаб қолишимиз учун, юртимизга кирадиган, ичкаридан ёки ташқаридан келадиган бузғунчиларга бефарқ бўлмаслигимиз, кўзимизни юммаслигимиз лозим. Худо ато этган бу муқаддас туйғу абадий бўлиши учун тупроғимизни, тилимизни, динимизни, урф-одатимизни сақлашимиз керак, ҳур бир миллатимизни гард юқтирмай асраб қолишни болаларимизга ҳам ўргатишимиз керак.

Ватанни илк бор зиёрат этганимдан олган таассуротларимни ифодалашга сўз етишмайди. Ватанга келаётганимда худди ҳажга келаётгандек, худди ибодат қилиш учун келаётгандек ҳис қилганман ўзимни. Бутун умр бошқаларнинг байроғи остида, ўзга тилда мадҳия айтишга мажбур бўлган инсонга, ўз ота-онам тупроғига оёқ босишим, бошим узра ўз байроғим ҳилпираши, мени қаршилаётган, кутиб олаётган одамлар ўз тилимда гапириши, урф-одат, ҳатто ейдиган таомгача дилга яқин бўлиши, шундай таъсир кўрсатдики, ўзингнинг асл шаклинг қандайлигини, кимлигингни фақатгина ўз Ватанингда, ўз қондошларинг олдидагина кўрар экансан. Бундай таъсир одамни маст қилади. Озодлик, Ватан соғинчи ва меҳри саналмиш туйғулар ичида одам ўзини йўқотиб қўяркан.

Юртимизда бўлаётган ижобий ўзгаришларни кузатар эканман, халқимиз юз йилдан кўп истибдод остида бўлганига қарамай ўзлигини унутмаганига, ўз қудратига, яратувчилик кучига ишончи йўқотмаганига иймон келтирдим. Бу энг катта ютуқларимиздандир.

Ўзбекистон дунёга танилмоқда. Халқимиз жуда кўп ютуқларга эришди ва эришмоқда. Хусусан, иқтисод соҳасида «ЎзДЭУавто», «Самкочавто» каби гигант корхоналарнинг ишга туширилиши, маданий-маърифий соҳада Имом Бухорий, Аҳмад Фарғоний каби кўплаб алломалар юбилейларининг ўтказилиши, ижодий меросларининг кенг қамровли ўргаила ва нашр этила бошланиши, дин соҳасида Тошкент Ислом университети, минглаб масжиду мадрасаларнинг очилиши, спорт соҳасида ўзбек курашининг дунё спорт саҳнига чиқиши, олимпиада ўйинларида спортчиларимизнинг олтин, кумуш ва бронза медалларини қўлга киритиши каби муваффақиятлар, зафарлар шулар жумласидандир. Булар Ўзбекистонни дунёга танитган воқеалар дейишимиз мумкин. Адоғига етиб бўлмайдиган бундай мисолларни яна кўплаб санаш мумкин. Дунё кезган, кўпгина мамлакатлардаги ҳаётни озми кўпми ўрганган оддий бир инсон сифатида, шуни ишонч билан айта оламанки, жаҳоннинг ҳеч бир мамлакати бунчалик тез ривожланмаган. Қисқа вақт ичида бу каби ютуқларни қўлга кирита олмаган.

Менимча, Ислом Каримовдек оқил ва одил раҳбар бошчилик қилаётган Ўзбекистон ўзининг юқоридаги каби ютуқлари билан бугуннинг ўзидаёқ буюк давлат даражасига етишди. Бугунги куннинг асосий вазифаси эса эришилган зафарларни кўпайтириш, истиқлолни ҳар томонлама мустаҳкамлашдан иборатдир. Илоё, Ўзбекистонни ўз Ватани деб билган ҳар бир инсонга бу йўлда меҳнат қилиш насиб этсин.

Насрулло ТЎРА.

Яна бир Ватандошимиз — Абдулла Олимжон ўғли ТОШҚИН. Отаси аслида Қўқон шаҳридан. Олий маълумотли, ўқитувчилик ва ноширлик касбига эга. Шеърлар ҳам ёзиб туради. У бизга юртга муҳаббат руҳи билан йўғрилган шеърларидан бир туркумини юборибди. Унинг биттасини газетхонларимизга илиндик.

Севикли юртим учун

Йўлингда, эй Ватан, қурбон нақду-жоним бор,
Чекинмасман тўкишимдан сен учун сўнг қатра қоним бор.
Азалдан риштаи меҳрингга боғланғон эрур кўнглим,
Сенинг садқанг бўлур деб, асраган руҳу-равоним бор.

Сенга қасд этса ваҳшийлар, аёғига мени ташла,
Таним лоғар кўруб, ташвиш чекма, истиҳоним бор.
Бу назмимни бугун ҳам ашку-рангинг билан ёздим,
Ҳамиша васлингга муштоқ, чашми-хун фиғоним бор.

Қабул эт қуллуғимни, эътибор эт эътиқодингга,
Сенга гар манфаат еткузмасам, набар зиёним бор.
Нечун шод айлайин, кўнглумни мен сендин йироқларда,
Ёниб ҳасратларингда, кеча-кундуз минг фиғоним бор.

Хазон япроғидек сарғайса чеҳрам, ҳеч таажжуб йўқ,
Баҳорим йўққи сендин айру, ҳар доим хазоним бор.
Не бўлғай сарфароз этсанг, олиб қўйнинға бизларни,
Десам ким фахр ила «Тошқин» менинг ҳам ошиёним бор.

Абдувоҳид ОЧИЛДИЕВ ва «Халқ сўзи» мухбири Исмат ХУДОЁРОВ тайёрлашди.

Кўҳна ва ҳамиша навқирон Қўқон шаҳри мустақиллик йилларида тобора чирой очиб бормоқда. Яқинда шаҳарнинг Навоий номи билан аталувчи мавзеида янги «Мини-маркет» очилди. «Қўқон-нон» масъулияти чекланган жамият жамоаси томонидан ташкил этилган ушбу дўкондан асосан нон ва қандолат маҳсулотлари, турли ичимликлар харид қилиш мумкин. Шунингдек, дўкондаги мўъжазгина барда тамадди қилиб олиш имконияти ҳам мавжуд.

СУРАТЛАРДА: комбинат ишчиси Хуснора Зиёева; дўконнинг ички кўриниши.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

Ҳуқуқшунос олимлар машварати

Республика Фанлар академиясида бўлиб ўтган илмий семинар ҳуқуқшуносликнинг долзарб муаммоларига бағишланди. Унда анжуман иштирокчилари Президентимиз Ислом Каримовнинг Олий Мажлиснинг иккинчи чақириқ олтинчи сессиясида сўзлаган маърузаси асосида ҳуқуқ фани ва таълим олдидаги вазифалар, шунингдек, Ўзбекистон мустақиллик даврида ҳуқуқшунослик ва унинг муаммолари мавзуларида ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

М.ТОЖИЕВА.

ТЕРРОР ОРТИДАГИ

ёҳуд ахборот террори ҳақида

Терроризм – бугунги кунда барча оммавий ахборот воситаларининг кун тартибида сўзсиз биринчиликни ушлаб турган мавзу. Бугунги кунда терроризм хавфидан хавотирга тушмаган бирор кимса бўлмаса керак. Лекин бизни қалам ушлашга ундаган нарса — мавзунинг бу қадар долзарблиги эмас. Мақола ёзишимизга бошқа нарса туртки бўлди. Бу — террор ортидаги кўзга кўринмас, лекин зарари ҳар қандай террорчилик ҳаракатидан кам бўлмаган ахборот террорининг асл моҳиятини очиб бериш истагидир.

Аввало, террор ҳақида. Бу сўз лотин тилида "қўрқув", "даҳшат" маъноларини ифодалайди. Оддийгина айтганда, террор – инсонларда қўрқув уйғотиш, уларни даҳшатга солиш орқали бирор мақсадга эришишни англатади. Ҳозирги кунда терроризм энг хавфли ва олдиндан кўра билиш мураккаб бўлган жиноятлар сирасига киради. Террор кўламининг кенгайиб бораётганлиги ва унинг ақл бовар қилмас шаклларни олаётганлиги жаҳондаги энг хавотирли муаммолардан биридир.

Терроризм бугунги кунда пайдо бўлган ҳодиса эмас, унинг тарихи узоқ. Бироқ ўтмишда содир этилган террорчилик ҳаракатларини ҳозирги террор билан солиштириб бўлмайди. Аввало, ўтмишда террор бир кишига қаратилган ва уни амалга ошириш ниҳоятда мураккаб бўлган. Бунда кўпинча қироллар, монархларга суиқасд уюштирилган. Масалан, 1605 йилда Гай Фокс исмли террорчи Британия қироли Жеймс ва парламентни йўқ қилиш учун портловчи модда билан тўлдирилган 29 та бочкани ер остига кўмган. Бугунги куннинг "Гай Фокс"лари эса кичкинагина хамёнга сиғадиган портловчи модда билан чекланадилар. Афсуски, портловчи моддани тайёрлаш усулларини Интернет саҳифаларидан осонгина топиш мумкин. Тан олишимиз керак, биз яшаётган ахборот асрида бу каби маълумотларни ёвуз кучлар қўлига тушишидан асраш ниҳоятда мураккаб. Ахборот асрида биз фақатгина инсоннинг онглилик даражасига, комиллигига умид боғлашимиз ва бундай маълумотлардан қай мақсадларда фойдаланишни унинг виждонига ҳавола қилишимиз мумкин, холос.

Душманни енгиш учун уни яхшилаб ўрганиш керак. Шундай экан, терроризмни буткул тугатиш учун унинг жирканч башарасини очиб ташлаш лозим. Хўш, терроризм бугунги кунда қандай қиёфа олмоқда? Унинг қандай хусусиятларига эътибор қаратиш лозим?

Афсуски, террор тобора шафқатсиз ва даҳшатли тус олиб бормоқда. Бунда террорчилар "Мақсад воситаларни оқлайди" мантиғига амал қилишлари аниқ. Маълумотларга кўра, террор қанчалик даҳшатли тусга эга бўлса, ёвуз кучлар уни шунчалик юқори баҳолайдилар. Иккинчидан, илгари террор рақиби ёки душманини жисмонан йўқ қилишга қаратилган бўлса, бугун, афсуски, террор одам танламаяпти. Учинчидан, террор ниҳоятда яширин, катта тайёргарлик билан амалга оширилаётганлиги ва бунда замонавий техникадан кенг фойдаланилаётганлиги унинг хавфини янада кучайтирмоқда. Ва ниҳоят, гарчи терроризмга қарши кураш туфайли террорчилик ҳаракатларининг миқдори камайган бўлса-да, уларда қурбон бўлаётган инсонларнинг сони тобора ортиб бормоқда. Минг афсуски, терроризмнинг қўпорувчилик кўлами ўсиб бораётганлигини тан олишимиз керак. Тошкентдаги 16 февраль, Нью-Йоркдаги 11 сентябрь воқеалари бунинг ёрқин мисолидир.

Лекин терроризмнинг кўпчилик эътибор бермайдиган бир жиҳати бор. Унинг асл мақсади фақатгина катта моддий зарар етказиш эмас. Бу – мақсадга эришиш воситаси, холос. Террордан кўзланган мақсад мутлақо бошқа – 100-1000 кишини қонини тўкиш эвазига миллионлаб инсонларнинг юрагига ваҳима солиш, уларда қўрқув уйғотиш ва охир-оқибат жамиятда парокандалик туғдиришдир. Демак, ўлим – улар учун восита, мақсад эса – кучли таъсир қилишдир.

Алоҳида таъкидлаш керак, террордан фойдаланиш — қўрқоқлик белгиси. Чунки очиқ рақобат шароитида қонуний кураш йўли билан муваффақият қозонишига кўзи етмаган, ўз кучига ишонмаган ожиз кимсаларгина террордан қурол сифатида фойдаланадилар. Балки террорни амалга оширган ва бу йўлда жонини қурбон қилган кимсалар ўзларини қаҳрамон деб биларлар. Аслида эса улар террорни уюштирувчи газандаларнинг ўйинига жони тикиб юборилган қўғирчоқ эканликларини билмайдилар.

Террорчиларнинг сўнгги нишонлари ҳақида гапиришдан илгари баъзи маълумотларни келтириш ўринли. АҚШ террорчиликка қарши курашга йилига 5 миллиард доллар маблағ сарфлайди. АҚШда террорчилик ҳаракатлари ҳақида огоҳлантирган ва бу билан террорнинг олдини олишга ёрдам берган фуқаролар 2 миллион доллар миқдорида пул билан мукофотланадилар. Боз устига, АҚШда 1986 йилдан буён терроризмга қарши бутун бошли Марказ фаолият юритмоқда. Лекин бу чоралар ҳам Америка халқини террордан ҳимоя қила олмади. Бу воқеалар гувоҳи бўлган инсоният бугунги шароитда ҳеч ким террордан тўлалигича ҳимояланмаганлигини, ҳеч бир давлат ўз халқини террор хавфидан кафолатлай олмаслигини тушуниб етди. Шу боис жаҳон террорга қарши уруш эълон қилди. Чунки пассив ҳимоя энди ёрдам бермаслигини, фаол мудофаага ўтиш вақти етганлигини англади инсоният. Демак, терроризмни таг-томири билан юлиб ташлаш – ягона тўғри йўл ва охирги мажбурий чорадир.

Нима учун террорчилар нишон сифатида айнан АҚШни танладилар? АҚШ — демократик тараққиёт йўлини танлаган ва эркинлик меваларидан баҳраманд бўлаётган мамлакат. Айнан демократия ва эркинлик Американинг гуллаб-яшнашига сабаб бўлган. Террорчиларнинг ўрта асрларга қайтишга ундайдиган, халифалик давлати қуришга даъват қиладиган ғояси эса демократия ғояси билан асло рақобат қила олмайди. Демак, 11 сентябрь воқеаларини АҚШга қарши эмас, балки демократияга қарши уюштирилган ҳужум, деб баҳолаш лозим.

Террорда қўрқитишга, кучли таъсир қилишга урғу берилиши ҳақида гапирган эдик. Бу жиҳатдан, террорчилар АҚШдек ҳарбий қудратга эга мамлакатни нишонга олганликлари бежиз эмас. Улар Пентагон харобаларини кўрган кишилар "Туяни шамол учирса, эчкини осмонда кўр" мантиқидан келиб чиқишини яхши тушунганлар. Улар бу билан ҳарбий салоҳияти ва мудофаа қобилияти АҚШдан анча фарқ қиладиган давлатларнинг фуқаролари юрагига ғулғула солиш ниятида бўлганлар. Ана энди террорга нишон сифатида АҚШ иқтисодий қудратининг тимсоли – жаҳон савдо марказининг ҳам танланганлигини тушунтиришга ҳожат бўлмаса керак.

Террорчилар ўзларини қанчалик ақлли деб билмасинлар, калта ўйлашлари уларнинг "бошига етди". Улар режа тузаётганларида ўз ҳаракатлари акс самара бериши мумкинлигини хаёлларига ҳам келтирмаганлар. Инсониятда қўрқув ўрнига ғазаб уйғонгани, парокандалик ўрнига жипслик туғилгани бунинг исботи эмасми? Бугунги кунда терроризмга қарши курашаётган кучларга ёрдам бермаслик — террорчиларга ён босиш билан баробардир. Буни тушуниб етган давлатлар терроризмга қарши ҳаракатга бош қўшдилар. Ўзбекистон Республикаси — шулар жумласидандир.

Жаҳон ҳамжамиятининг бундай фаоллашувига кўп жиҳатдан 11 сентябрь воқеалари туртки бўлган бўлса, Ўзбекистон инсониятни терроризм хавфидан анча илгари огоҳлантирган эди. Ислом Каримовнинг "Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" асари (1997 йил), Президентимизнинг ЮНЕСКО Ижроия Кенгаши 155-сессиясининг якунловчи мажлисида сўзлаган нутқлари (1998 йил 6 ноябрь), Афғонистон бўйича "6 + 2" гуруҳи Тошкент учрашуви очилиши маросимидаги чиқишлари (1999 йил 19 июль), Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Истамбул саммитидаги маърузалари (1999 йил 18 ноябрь), БМТ Бош Ассамблеясида сўзлаган нутқлари (2000 йил сентябрь), Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатлар раҳбарларининг саммитидаги чиқишлари (2001 йил июнь) бунинг ёрқин далилидир. Халқаро минбарлардан туриб терроризмга қарши курашиш ташаббусларини илгари сурган Ўзбекистоннинг эндиликда четда туриши мумкин эмас. Чунки Ўзбекистон террорни қораловчи чиройли баёнотлар ва баландпарвоз сўзлар билан чекланишни ўзига лозим кўрмайди. Бугун айтилган сўзларни амалдаги ишлар билан исботлаш вақти етганлигини Ўзбекистон яхши тушунади. Боз устига, терроризмга қарши курашда давлатларнинг ҳамкорлик қилиши уларнинг хоҳиш-истакларига боғлиқ бўлмай, халқаро ҳуқуқда мажбурият даражасига кўтарилган. Бу жиҳатдан, Ўзбекистон Республикаси бугун жаҳон олдида ўз мажбуриятларини тўла-тўкис адо этмоқда.

Ўзбекистоннинг ўзи ҳам терроризмга қарши курашишдан манфаатдор эканлигини эътиборга олиш лозим. "Қўшнинг тинч — сен тинч" нақлидан келиб чиқадиган бўлсак, бир гуруҳ ватанфурушларнинг Афғонистонда ин қуриб олгани ва оқибатда бу заминнинг қабиҳликлар бешигига айланиб қолганининг Ўзбекистонга ҳеч қандай дахли йўқ дейиш нотўғри бўлар эди. Остонасидаги хавфни кўра-билиб туриб, унга қарши курашмаслик мумкин эмас. Боз устига, бу хавфнинг нафақат юрт тинчлигига таҳдид солиши, балки иқтисодиётга ҳам салбий таъсир кўрсатишини инкор этиб бўлмайди.

Қолаверса, Ўзбекистоннинг терроризмга қарши курашдаги иштирокидан Афғонистон ҳам манфаатдор. Ўзбек халқи ҳеч қачон жафокаш афғон халқининг аянчли тақдирига бефарқ қарамаган. Шу боис, Ўзбекистоннинг аксилтеррорчилик курашидаги иштироки Афғонистондаги ҳарбий ҳаракатларда тинч аҳолининг камроқ зарар кўришига, бу заминда тезроқ тинчлик ўрнатилишига хизмат қилмоқда.

Лекин минг афсуслар бўлсинким, Ўзбекистоннинг бундай эзгу мақсадларини бошқача талқин қилаётган кучлар ҳам топилиб қолди. Гап ким ҳақида кетаётганини сезаётгандирсиз. Ўзларини эркин оммавий ахборот воситалари вакиллари деб атаётган баъзи журналистлар Ўзбекистонга қарши ахборот террори бошлаб юборганликларини қандай изоҳлашга хайронсан, киши. Бундай ҳуружларга муносабат билдиришдан аввал ахборот террори ҳақида тўхталсак.

30 КУНЛИК ЖАСОРАТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

бажарилди. 17 иш кунида 263 минг тонна дон топшириб, режани ўринлатган ғаллакорлар давлатга қўшимча 19 минг тоннадан зиёд буғдой етказиб бердилар. Ҳосилдорлик бир йилда гектар бошига қарийб 7 центнер ортди. Натижада вилоят қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш салмоғи бўйича республикада биринчи ўринга чиқиб олди.

Бугун эса пахтакорлар ҳам ўз сўзларининг устидан чиқиб, ғалаба маррасини забт этиб турибдилар. Яна таъкидлашга тўғри келади. Бу ислоҳотларни жадаллаштириш ва янада чуқурлаштириш йўлидаги изчил саъй-ҳаракатлар самарасидир. Гап пахтакорлар эришган улкан муваффақият ҳақида борар экан, унинг ўзига хос омиллари хусусида тўхталиб ўтиш жоиз.

Назаримизда, бу омилларнинг биринчиси — вилоятдаги оддий пахтакордан тортиб, қуйи ва ўрта бўғин раҳбарлари, мутахассислар, мутасадди ходимларнинг йил давомидаги тинимсиз саъй-ҳаракатлари, ҳаловатдан кечиб қилган фидокорона меҳнатидир. Зеро, ҳар бир ишнинг муваффақияти, аввало, тадбиркорлик, изланувчанлик, интилувчанлик, одамларнинг бошини қовуштириб, оммавий сафарбарликни таъминлай олишга боғлиқ. Шу маънода, кейинги йилларда вилоят ҳокимлиги нафақат пахтачилик, балки бутун қишлоқ хўжалик мажмуининг бир маромдаги ривожини, ислоҳотларнинг жадаллашувини ўйлаб, кадрлар сиёсатига муносабатни тубдан ўзгартирганлигини айтиб ўтиш керак. Биринчи галда қуйи ва ўрта бўғин ташкилотчилик салоҳиятига эга бўлган, ислоҳотларнинг мазмун-моҳиятини, янгиликларни тез ва тўғри илғаб, зудлик билан жорий эта оладиган ишчан кадрлар билан мустаҳкамланди. Бу энг тўғри йўл бўлиб, унинг натижаси қишлоқ хўжалигида юз бераётган ўзгаришлар, ишлаб чиқариш тараққиёти ва аҳоли турмушида ўз аксини кўрсата бошлади.

Ислоҳот берган меваларидан яна бири собиқ жамоа хўжаликларининг ширкатларга айлантирилишидир. Бу оддий меҳнаткашлар учун кенг имконият эшикларини очиб берди. Шу билан бирга, деҳқонларнинг ўз меҳнатининг пировард натижасидан тўла баҳраманд бўлиши амалда таъминланди. Моддий манфаатдор бўлишига қатъий ишонган, кўнгли тўқ деҳқон эса янгича ғайрат билан ишлади. Экинини яшнатиб, режадаги ҳосилни олиш йўлида тиним билмади. Эътиборлиси, бугунги кунга келиб, оддий дала меҳнаткашлари пудрат, ижара, чек усули, ички шартнома нима эканлигини тўла тушуниб етдилар. Улар энди ўзларига қонуний расмийлаштириб берилган ерларда қанча кам сарф-харажат билан кўп ва сифатли маҳсулот етиштирсалар, шунча кўп даромад олишларини яхши биладилар. Масалан, жорий йилда пахтачиликда 24 мингтадан зиёд оилавий пудрат жамоаси баракали меҳнат қилди. Уларнинг 30 фоизи белгиланган режани 150-200 фоиз адо этди.

Маълумки, вилоят ҳудудининг иқлими ва тупроқ шароити бир хил эмас. Айрим туманларда қаттиқ шамол эсиб турса, асосий майдонларда обҳаво анча мўътадил. Бундан ташқари, қора тупроқ, соф тупроқ, қумлоқ ва тошлоқ ерлар мавжуд. Чирчиқ дарёси бўйида жойлашган экин майдонлари эса ўзига хос хусусиятга эга. Бинобарин, вилоятда деҳқончилик қилиш, агротехника тадбирларини ўз вақтида ўтказишнинг мураккаб жиҳатлари мавжуд. Шу боис ҳар бир минтақа учун ўзига мос навни тўғри танлаш, қачон экиш, қандай агротехника тадбирларини қўллашни яхши билиш керак. Акс ҳолда, режани қоплайдиган даражада ҳосил етиштириб бўлмайди. Вилоят ҳокимлиги саъй-ҳаракати туфайли эса ҳар бир ҳудудга мос ғўза навларини танлашга ҳаракат қилинди. Олимлар билан ҳамкорлик кучайтирилди. Ишлаб чиқаришга фан ютуқлари, илғор тажрибаларни кенг жорий этиш чоралари кўрилди. Жорий йилда ҳар қачонгидан эртаги ва мўл ҳосил етиштирилганлигининг навбатдаги омилларидан бири — ана шу.

Мухтасар қилиб айтганда, бугун вилоят пахтакорлари эришган ютуқлар ҳақида аслида уларнинг йил давомидаги саъй-ҳаракатларининг мевасидир. Бу ҳаракат ортида эса интилиш бор, изланиш бор, янгиликларни жорий этиш, ташаббус билан меҳнат қилиш мужассам. Мисолларга мурожаат этайлик. ЮқориЧирчиқ тумани тўрт йилдан буён режани бажара олмай келаётган эди. Аҳиллик ва уюшқоқликда ҳикмат кўп экан. Негаки, туман пахтакорлари вилоятда иккинчи бўлиб йиллик шартнома режасини уддаладилар. Туман ҳокими Алишер Ғаффоровнинг фикрича, муваффақият сири «хўжаликларда ишни янгича ташкил этиш, пахтачиликдаги эски андозаларга ўзгартиришлар киритиш ва илғор тажрибаларни жорий этишдадир». Дарҳақиқат, туманда Андижон технологияси асосида плёнка остига чигит экиш усули тобора оммалашиб бормоқда. «Ийкота» хўжалигида эса плёнка остида ўстирилган ғўзадан гектар ҳисобига ўртача 36 центнердан ҳосил олинди.

Шимолий минтақада жойлашган туман ерлари аслида захкаш. Бундай шароитда чигитни барвақт экиш ва эртаги ҳосил етиштиришда плёнка усули жуда қўл келиши турган гап. Шунинг учун ҳам келгусида янги технологияни жорий қилиш юзасидан ҳаракатлар бошлаб юборилди.

Плёнка усулининг самарасини Псnumbers Пскент тумани мисолида ҳам кўриш мумкин. Санацияга тушган Аҳмад Дўстбеков номли ширкат хўжалиги икки йилда қолоқликдан чиқиб, гектар бошига 38 центнердан пахта етиштирди. Ёки Оққўрғон туманидаги республикада хизмат кўрсатган пахтакор, «Эл-юрт ҳурмати» ордени нишондори Эргаш ота Ниёзов бошчилик қилаётган «Ўзбекистон» ширкат хўжалигини олайлик. Жорий йил бу жамоа учун ҳам қувончли келди. Улар, режадаги 2230 тонна ҳосилнинг ҳаммасини ёрдамчиларсиз, ўз кучлари билан йиғиб-териб олиб, юз фоиз пахтани уруғликка сотдилар . Агар режага қўшимча қарийб 900 тонна пахта топширилганлигини ҳисобга олсак, ортиқча таърифга ҳожат йўқ.

Ишни оқилона юритиш Чиноз тумани деҳқонларига ҳам омад келтирди. Вилоятда биринчи бўлиб сентябрь ойидаёқ режани ўринлатиб қўйган бу туманда, айниқса, изланишлар самараси яққол намоён бўлмоқда. Хўжаликлардаги оилавий пудрат соҳибларидан қайси бири билан суҳбатлашманг, оладиган даромадини аниқ ва лўнда қилиб айтиб беради. Буларнинг ҳаммаси вилоят қишлоқ хўжалигида ислоҳотлар чуқурлашиб, мулкдорлар синфи шаклланиб бораётганидан далолат бермайдими? Тажриба кўрсатмоқдаки, ер эгаларига зарур шарт-шароит яратилса, улар сув, уруғлик ва ўғит билан ўз вақтида таъминланса, янада юқори ҳосилдорликка эришиш мумкин.

Шу ўринда бир масалани алоҳида таъкидлаб ўтишга тўғри келади. Тошкент вилоятида сўнгги йилларда ўзига хос яхши анъана вужудга келди. Бу умумишга уюшқоқлик билан, аҳил-иноқ бўлиб киришиш, якдиллик билан жон куйдириш одатидир. Бундай тажриба, айниқса, йиғим-терим палласида ўз самарасини бермоқда. Жорий йилги мавсумда ҳам шундай бўлди. Йиғим-теримда 230 мингдан ортиқ киши иштирок этди. 70 мингдан ортиқ ҳашарчилар эса пахтакорларга ёрдамга келдилар.

Кўриниб турибдики, уюшқоқлик ва оммавий сафарбарлик билан бошланган ҳаракат ўз самарасини берди. Давлатга пахта сотиш режаси ортиғи билан бажарилиб, дастлабки довондан ошилди. Бироқ далаларда ҳали ҳосил мўл. Лафзи ҳалол деҳқонлар йиғим-терим суръатини сусайтирмай, мавжуд хомашёни тез кунларда саранжомлаб олиш учун курашни давом эттирмоқдалар. Бу эзгу ният ҳам тез кунларда амалга ошишига шак-шубҳа йўқ.

Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ.

СУРАТДА: «Қирққизобод» ширкат хўжалигининг илғор теримчиси Покиза Зокирова. У бу йилги мавсумда 3 тоннадан зиёд «оқ олтин» териб, дугоналарига ўрнак бўлди.

Даврон АҲМАД олган сурат.

Пскент тумани хўжаликларида мавсум давомида 22 та «Кейс» пахта териш машинаси ишлади. Уларнинг ҳар бири ёрдамида кунига 20-25 тоннадан пахта йиғиштириб олинди.

СУРАТДА: Аҳмад Дўстбеков номли ширкат хўжалигининг механизатори Муҳаммад Тилаков.

Александр МАЛЬЦЕВ олган сурат.

Ҳамкорлик уфқлари

Мустақиллик йилларида Навоий кон-металлургия комбинатининг довруғи етти иқлимга етди, десак асло хато қилмаймиз. Бу йирик корхона билан ҳамкорлик қилиш, Қизилқум бойликларини биргаликда ўзлаштириш истагини билдираётганлар сафи кенгайиб бораётганлиги ҳам шундан. АҚШ, Англия, Франция, Япония, Россия, Украина каби давлатлар билан ҳамкорликнинг янги-янги қирралари кашф этилмоқда. Зарафшон шаҳрида юз очаётган янги қўшма корхона ҳам ана шу ўзаро ишонч мевасидир.

Зарафшонда яна бир корхона

Англиядаги «Оксус ресурс корпорейшн» компанияси «Амантайтов — Голдфилдс» қўшма корхонасининг инвестицион лойиҳасини тайёрлаш учун 1160 миллион АҚШ доллари миқдорида маблағ сарфлашни ўз зиммасига олган эди. Дарҳақиқат, комбинатнинг Марказий кон бошқармаси қошида ушбу йирик иншоот ғоят қисқа муддатда қад ростлади.

— 2-гидрометаллургия заводи чиқиндиларидан қўшимча даромад олиш имконияти яратилди, — дейди корхона раҳбари Сергей Саломатин. — Яқингача кераксиз ҳисобланиб келинган чиқиндини қайта ишлаш орқали ундан олтин заррачалари ажратиб олиш кўзда тутилмоқда. Хориж технологияси йилига қарийб бир неча тонна хомашё ишлаб чиқариш қувватига эга. Фойда ҳамкорлар билан тенг улуш асосида бўлинади. Маҳсулотни тўласинча хорижга экспорт қилиш мўлжалланган.

Корхонада қурилиш, технологик асбоб-ускуналарни ўрнатиш ниҳоясига етмоқда. У тўлиқ лойиҳа қувватига эришгач, 600 киши янги иш ўринлари билан таъминланади.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ватан равнақига ҳисса

Қарийб уч йилдирки, Ўзбекистон Миллий университети талабалари ўртасида ўзига хос иншо ва рефератлар кўрик-танлови ўтказиб келинмоқда. «Мен Ватанимнинг мустақиллигини мустаҳкамлаш учун нима ишлар қила олдим?!», деб номланувчи бу йилги танловда 900 нафар талаба иштирок этиб, шулардан 14 нафар талабанинг илмий ишлари совриндор бўлди.

Ўз мухбиримиз.

ТЕРРОР

Йирик сиёсатчилардан бири Маргарет Тетчер: “Оммавий ахборот воситалари – террорчилар учун кислород вазифасини ўтайди”, деган эди. Бу гапнинг мағзини чаққан одам “оммавий ахборот воситалари террорчилар учун ҳаводек зарур экан”, деган хулосага келади. Бир қарашда бу фикр мантиқсиздай туюлади. Чуқурроқ ўйлаб кўрсак-чи?

Биз юқорида террорчилар бир қанча инсонларни шафқатсизлик билан ўлдириш орқали миллионларда қўрқув ва даҳшат уйғотишга интилишларини гапирган эдик. Демак, уларнинг мақсадлари – ўлдиришгина эмас, жамоатчиликка кучли таъсир қилишдир. Таассуфки, баъзи оммавий ахборот воситалари ўзлари билмаган ҳолда терроризмнинг бузғунчилик, қўпорувчилик таъсирини янада оширишга “хизмат” қилиб қўймоқда. Уларнинг террор оқибатлари ҳақидаги ваҳимали ахборотлари инсонлардаги қўрқувни, даҳшатни, ҳимоясизлик ҳиссини янада кучайтирмоқда. Буни ахборот террори демай, яна қандай аташ мумкин? Демак, қайсидир жиҳатдан айрим оммавий ахборот воситалари террорчиларнинг “муваффақиятлари”га кўмаклашмоқда. Ўйлаб кўринг, газандалар террорчилик ҳаракатини амалга оширсалар бас, шов-шувга ўч журналистлар уни бўрттириб, террорчиларга уни бепул “реклама” қилиб берадилар. Оммавий ахборот воситалари террорчиларнинг ишини енгиллаштирмоқдалар, деган фикрдан йироқмиз, лекин улар шов-шувга ўч журналистларнинг шуҳратпарастлигидан усталик билан фойдаланаётганларини айтмай иложимиз йўқ.

Оммавий ахборот воситаларининг халққа ёки террорчиларга “ишлаши”ни аниқлаш осон: бунинг учун улар бераётган ахборот халқда қўрқув уйғотяптими ёки ғазабми? деган саволга жавоб топишнинг ўзи кифоя. Ана энди Россиянинг айрим “жуда эркин” журналистлари тарқатаётган ахборотларга нисбатан шу саволни бериб кўрайлик.

Ўзбекистон чегараларида толибларнинг қўшинлари жангга шай турганлиги, Ўзбекистонга қарши жиҳод эълон қилинганлиги ҳақида сурбетларча уйдирма тарқатаётганларида улар нима мақсад кўзладилар? Уларни нима жунбушга келтирди экан? Ўз ҳуружлари билан улар нима демоқчи бўляптилар? Уларнинг безовталикларига яқин ўтмишимизнинг саркити бўлган “икки қутбли дунё” ғояси сабаб бўлса керак. Бу ғояни дастак қилиб олганлар одатда дунёни фақат оқ ва қора рангларда кўрадилар. “Биз билан бўлмасанг, бизга қаршисан” ғояси – бундай кишиларнинг шиоридир. Шу боис, улар терроризмга қарши курашда Ўзбекистон АҚШга кўмаклашаётганидан тўнларини тескари кийиб олган кўринадилар. Худдики, Ўзбекистон Россиянинг таъсир доирасидан чиқиб, АҚШ таъсир доирасига тушиб қолаётгандек. Бундай журналистлар мамлакатимиз мустақил бўлганига 10 йил тўлганини унутиб қўйяптилар, шекилли. Бу билан улар ҳалиҳануз бизга “катта оға” бўлишдан умидвор эканликларини ошкор қилиб қўймаяптиларми? Бизнингча, улар Ўзбекистоннинг тенглар ичида тенг давлатга айланганидан жазавага тушяптилар.

Аминмизки, АҚШ ўрнида бошқа давлат – хоҳ Европадаги, хоҳ Осиёдаги давлат бўлсин ва ҳатто Россия ҳам террорчиларни таг-томири билан юлиб ташлашга бел боғлаганида Ўзбекистон худди шу ёрдамини берган бўлар эди. Иккинчидан, Афғонистондаги бу газандаларнинг уйини қуритишдан Ўзбекистоннинг манфаатдорлиги АҚШникидан кам эмас. Шу ўринда Ўзбекистон ҳеч бир давлат билан ўз муносабатларини “дўст-душман” ақидаси асосида қурмаслигини, балки аввалambор миллий манфаатлардан келиб чиқишини таъкидлаш лозим. Учинчидан, ўз ҳудудидан бир аэродромни ажратиш баробарида Ўзбекистоннинг АҚШга қатор шартлар қўйгани ва бу шартларнинг қабул қилинганлиги унинг тенглар ичида тенг эканлигининг ёрқин далили эмасми?

Таъкидлаш жоизки, Россиядаги айрим оммавий ахборот воситаларининг Ўзбекистонга уюштираётган ҳуружларини “демократиянинг тантанаси”, “ҳурфикрлилик нишонаси” деб оқлашга ҳаракат қилаётганлар ҳам йўқ эмас. Яна кимлардир бу ҳуружларни Россиянинг минтақадаги манфаатларига хизмат қилади, деб билар. Бироқ аксилтеррорчилик ҳаракатларида Россия Президенти В.В.Путин Ўзбекистон Президенти И.А.Каримовнинг саъй-ҳаракатларини тўлалигича қўллаб-қувватлаётганини кўрган киши бу ҳуружлар Россиянинг давлат сиёсатига ҳам тескари экан, деган хулоса чиқаришга мажбур бўлади. Балки Россия ва Ўзбекистон Президентлари ўртасидаги илиқ муносабатлар ёки Россия раҳбарининг “буюк империячилик психологияси”дан холи эканлиги бу журналистларга ёқмаётгандир.

Турган гапки, Ўзбекистонга ахборот ҳуружини уюштираётган бу журналистлар расмий Москванинг нуқтаи назарини ифода этмайдилар. Шу сабабли уларга нисбатан “Ит ҳурар – карвон ўтар” қабилида муносабатда бўлишимиз мумкин эди. Лекин бугунги воқелик ахборот терроризмнинг зарари халқаро терроризмнинг заридан кам эмаслигини кўрсатмоқда. Бу эса бизни ғояга қарши ғоя, фикрга қарши фикр билан курашишга ундайди. Чунки ахборот террорига қарши курашда унинг ташкилотчилари виждонига умид боғлаб бўлмаслигини ҳаёт кўрсатди. Биз енгил обрў орқасидан қуваётган бу журналистларга инсоният билан террорчилар ўртасидаги бугунги урушда улар ким томонида эканликларини яна бир карра ўйлаб кўришларини ва шунга қараб ҳаракат қилишларини маслаҳат берамиз.

Нигора УМАРОВА,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши Академиясининг доценти.

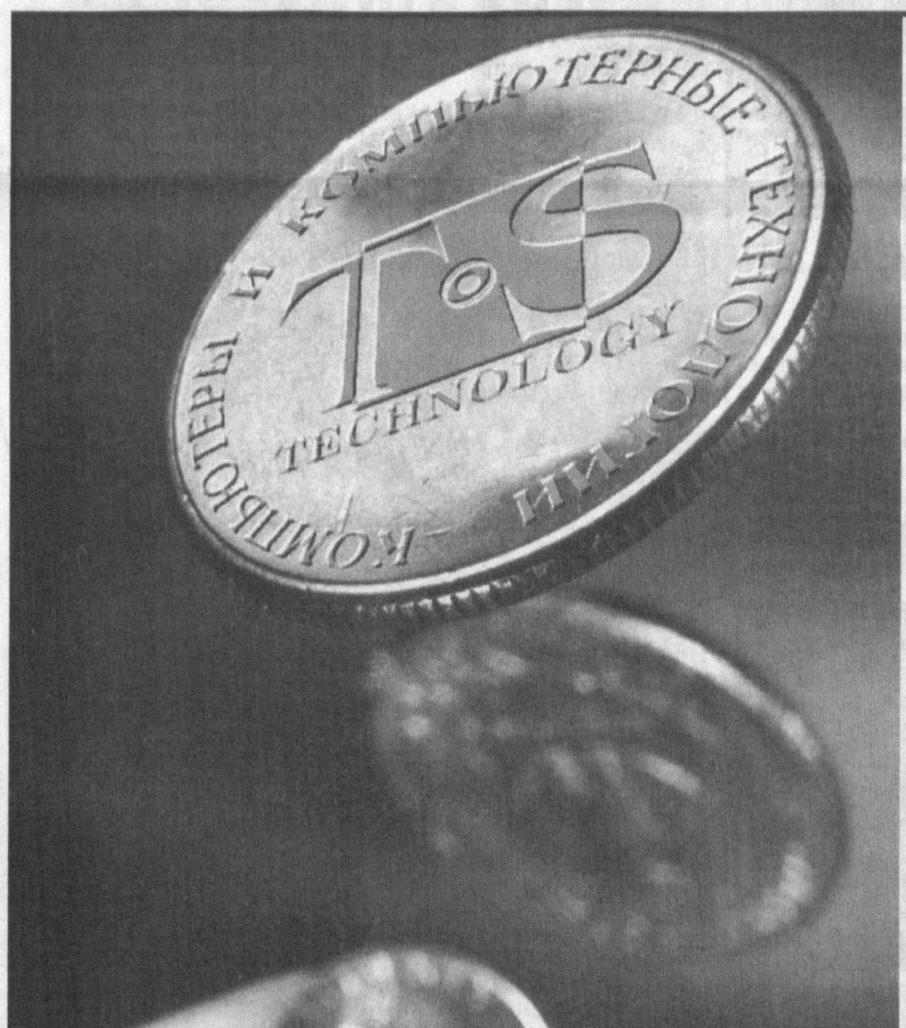

ТС-ТЕХНОЛОГИЯ

КОМПЬЮТЕРЛАР ВА КОМПЬЮТЕР ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ

Тошкент шаҳри,
Ҳамид Олимжон майдони,
"Пойтахт" Бизнес мажмуи,
Ғарбий томон, 2-йўлак,
Офис 29,30
Тел.: 137-72-91, факс: 137-72-92.
Самарқанд шаҳри,
Амир Темур кўчаси, 222.
Тел.: (3662) 22-09-54, 22-24-75.
E-mail: tstech@tstech.uz

TS TECHNOLOGY

Оқилона баҳодаги катта имкониятлар

“MALVIL”МЧЖ

саноат электр жиҳозларини жаҳондаги машҳур корхоналардан бевосита етказиб беради.

ДИЗЕЛЛИ ВА БЕНЗИН билан ишлайдиган, қуввати 300 кВАдан 800 кВАгача бўлган

ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯЛАР

Исталган қувватдагиси.
Ишлаб чиқарувчилар: Германия (GEKO), Италия (Lifter), Япония (Honda), Россия.

UPS-

қуввати 300 кВАдан 800 кВАгача бўлган
УЗЛУКСИЗ ОЗУҚА БЛОКЛАРИ
Ишлаб чиқарувчи: Франция (MGE).

КАФОЛАТ. ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАР ЕТКАЗИБ БЕРИЛАДИ. ТЕХНИК ХИЗМАТ.

Тошкент ш., 700000, В.Малясов кўчаси, 3,113-115 хоналар.
Тел.:(998-71) 120-68-36, 110-20-36, (998-712) 41-31-24.
E-mail: malvil @ operamail.com.

ЖАҲОНДА ЭЛЕКТР УСКУНАЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БЎЙИЧА ПЕШҚАДАМ makita КОРПОРАЦИЯСИ ЎЗБЕКИСТОНДА ЎЗ ФАОЛИЯТИНИ БОШЛАЙДИ ВА ҲАМКОРЛИККА ДИЛЕРЛАРНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ.

КАФОЛАТ. СЕРВИС ХИЗМАТИ.

- ПЕРФОРАТОРЛАР
- АВТОМАТИК БОЛҒАЛАР
- ЭЛЕКТР ДРЕЛЛАР
- ШУРУП БУРОВЧИЛАР
- МЕТАЛЛ ҚАЙЧИЛАР
- СИЛЛИҚЛАШ МАШИНАЛАРИ
- РАНДАЛАР
- ДИСКЛИ АРРАЛАР
- АККУМУЛЯТОРЛИ АСБОБЛАР

БАРЧА АСБОБЛАР ЕВРОСТАНДАРТГА МУВОФИҚ

makita – СИФАТ ВА ИШОНЧЛИЛИК БЕЛГИСИ.

Тошкент ш, 700000, В. Малясов К., 3, 113 - 115 хон.
Тел.:(998-71) 120-68-36, 110-20-36, (998-712) 41-31-24.
E-mail: malvil@operamail.com

«Авесто» китоби яратилганлигининг 2700 йиллигига

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси Бош таҳририяти томонидан маданиятимиз тарихида илк бор «Авесто» китоби мукаммал суратда нашр этилди. Элликдан зиёд босма табоқдан иборат бу тарихий-адабий обида бугунги кунгача ер юзида сақланиб қолган «Авесто» матнларини тугал ўз ичига олади.

Мукаммал нашр босмадан чиқди

Китоб сўзбоши, сўнгги сўз,олти дафтар, авестойи тушунчалар ва истилоҳлар мукаммал шарҳланган изоҳлар қисмидан иборат. Нуфузли таҳрир ҳайъати назорати остида чоп этилган китоб шоир Асқар Маҳкамнинг ўн йиллик машаққатли ва самарали меҳнати туфайли тилимизга ўгирилди. Таржимон биз билан суҳбатда таржима жараёни, унинг ўзига хос мураккабликлари хусусида тўхталиб шундай деди: «Ҳали 1991 йилдаёқ «Санъат» журналининг яхлит ўн сонида босилган «Авесто» бу буюк обиданинг бир жузъи эди, холос. Яъни, ўшанда Зардуштнинг Яштларигина (илоҳлар шаънига битилган қасидалар) чоп этилди. Қолган жузъларини жаҳоннинг турли кутубхоналаридан қидириб топиш, ўрганиш ва таржима қилиш учун яна ўн йил изланишга тўғри келди...»

Қўлимиздаги «Авесто» китоби Зардуштнинг «Гоҳлар»и билан бошланади. Гоҳлар бу улуғ обиданинг энг қадимий бўлимларидан, ёҳуд Зардуштнинг бешлик қўшиқларидан ташкил топган. Аслида авестойи «Госо» бўлган бу истилоҳ кейинча тилимизга «гоҳ» шаклида ўзлашди, чунончи, «Дугоҳ», «Сегоҳ», «Чоргоҳ» ва ҳоказо.

Биринчи дафтар олам ва одамнинг яралиши, ҳаёт ва яшашнинг мазмуни, эзгулик ва ёвузликнинг пайдо бўлиши, уларнинг ўзаро кураши хусусида ҳикоя қилади. «Аҳунавад гоҳ», «Уштавад гоҳ», «Сипантмада гоҳ», «Вуҳувхштар гоҳ», «Ваҳийштвайшт гоҳ»дан иборат мазкур бўлимда олий илоҳ Аҳура Мазда дунё, борлиқ, инсон, руҳ, коинот ва замин хусусидаги ўз ақидаларини Зардуштга баён қилади. Зардушт бу таълимотни қабул қилиб, башар фарзандларига етказишга сўз беради.

Иккинчи дафтар «Ясна» деб номланади. «Тоат ва саловотга муносиб» маъносини англатувчи Ясналар бугунги «Авесто»нинг муҳим жузъи бўлиб, 72 қисмдан иборат. Ясна «Ибтидо» деб номлангувчи алоҳида-алоҳида дуолар, мадҳиялар, муножотлардан тузилган. Зардуштийларнинг кундалик турмушига сингдирилган бу алқов ва дуоларда бутун борлиққа ёғилган авестойи илоҳлар номма-ном улуғланади, уларга назр-ниёз келтириш тартиб-қоидалари зикр этилади. Ясналарда Аҳура Мазда ёвуз кучларга қарата шундай хитоб қилади: «Эй, девлар! Сизнинг барчангиз қабиҳ ниятга қариндошсиз. Сизларни азалдан қўллаб-қувватлаб, асраб-авайлаб, келаётган куч каззоблик ва худбинликдан бошқа ҳеч нарса эмас. Бу ёлғон ва мунофиқона амалларингиз билан етти иқлимга ном таратдингиз ва охир-оқибат шарманда бўлдингиз..»

«Авесто»нинг нисбатан салмоқли таркиби Учинчи дафтар - «Вандидод»дир. Баъзи авестошуносларнинг фикрига кўра, «Вандидод» яхлит асар. У қадимий муғларнинг одат ва расм-русумларини ўз ичига олиб, «Девларни узоқлаштирувчи низом» ёхуд «Девларга қарши низом» маъносини англатади. «Вандидод» авестойи «Вайдаивадота» истилоҳининг ихчамлашган шакли. Фаргард — бўлимлардан иборат «Вандидод» бошдан-оёқ Зардуштнинг саволларига Аҳура Мазданинг жавобларидан иборат. Зардушт ўз паноҳи бўлмиш Аҳурадан маздапарастликнинг моҳияти, унинг борлиқ-олам, инсон ва унинг руҳияти, онг-тафаккури, кундалик ҳаёти хусусида юзлаб саволлар билан мурожаат қилади. Аҳура эса бу саволларга атрофлича жавоб беради:

«— Эй, оламни яратган Зот! Эй, Ҳақиқат! Замини ҳаммадан кўра бахтлироқ бўлган дунёдаги биринчи жой қаер? - дейди Зардушт.

Аҳура Мазда жавоб беради:

— Бундай жой, қўлда покиза ўтин, барсам, ҳована, янги соғилган сут тутган, ўз амал-эътиқодига дилда ишончи собит, ўктам овоз, кенг яйловлар ишқи билан масрур ва бу яйловларни қўшиққа солган бир ашаван оёқ босган заминдир.

Тўртинчи дафтар шеърий ва мансур яштлар (қасидалар)дан жамланган бўлиб, унда зардуштийликнинг Аҳура Мазда, Ардвисура Анаҳита, Қуёш, Митра, Вартрагна, Аша, Ҳуварна каби илоҳ ва маъбудлари шарафланади.

Китобнинг Бешинчи дафтари — «Виспирад». «Виспирад» — жамийки радлар (ҳакам) мадҳи маъносини англатиб, 24 бўлимдан иборат. Зардуштийлар таълимотига кўра, бутун борлиқ аслида жонли махлуқлар яшовчи бир фано манзили. Унда ҳар бир унсур ўз қонунлари асосида, муайян кучларнинг ҳомийлиги остида яшайди. Чунончи, «рад» истилоҳи «Авесто»да ҳакам маъносидан ташқари манзил, макон каби тушунчаларни ҳам ифода этади.

Ниҳоят, Олтинчи дафтар — «Кичик Авесто» ёхуд «Хурда Авесто» дир. «Кичик Авесто», асосан, зардуштийларнинг кундузги тоат-ибодатлари, дуо ва олқишларидан ташкил топган. Жумладан, «Суруш бож» деб номлангувчи дуо ҳар куни уйқудан сўнг ўқиладиган маздапарастларнинг машҳур дуоларидан бири. Уни «Қўл ювиш дуоси» ҳам дейдилар. «Суруш бож» тун қоронғулиги чекиниб, тонг ёриша бошлагач, бутун кеча жаҳонни қўриқлаб турган илоҳ Суруш шаънига бағишланган. Зардуштийларнинг барча маросимлари, хусусан, марҳумларни хотирлаш маросими «Суруш бож» дуоси билан бошланади: «Рад ашаван, оламларга кенглик бағишлагувчи бахтиёр, чексиз қудрат соҳиби, порса Сурушни олқишлаймиз!»

Китоб 5 минг нусхада чоп этилган бўлиб, замонавий дизайн ва тасвирий воситаларининг ранг-баранглиги диққатни тортади. Истеъдодли мусаввир Акмал Нурнинг «Авесто» мавзуидаги хаёлий-романтикувратлари ўқувчига катта маънавий завқ бағишлайди. Наср ва назм йўлида таржима қилинган китобнинг мураккаб истилоҳларига берилган атрофлича шарҳлар буюк маънавий обида мазмунини теран англашда кўмаклашади.

Хулоса қилиб айтганда, маданий ҳаётимиз зарварақларига яна бир нодир саҳифа қўшилди.

Рўзимбой ҲАСАН.

ҲИКМАТ

Ҳар кишида илму санъат бордур,
Бахту давлат ул кишига ёрдур.

Маърифат қутблари

Китоб... ўқияпсизми?

Ойда китоб мўл бўлса керак. Шунинг учун ундан ёруғлик таралади.

(Мактаб ўқувчисининг синфдошига айтган гапидан)

Сурхондарёнинг бош кутубхонаси Халқаро Евроосиё жамғармасидан грант олди. Тадбиркорлар учун бу ерда ҳуқуқий ахборот маркази ташкил этилди. Кутубхонада Термиз шаҳри тарихи бўйича тўла матнли маълумотлар мажмуини яратиш ишлари бошланди.

Бойсун туман марказий кутубхонасида ўлкашунослик сектори ишлаяпти. Газа қишлоғидаги кутубхона мудираси Фотима Йўлдошева аёллар миллий амалий санъати тўгарагини очди.

Деновда бўлса, кутубхоналар ресторанлардан ҳам ободроқ жой бўлмоғи керак, деган гап қўзғалди. Қумқўрғондаги Бойматов номли хўжалик раиси Эргаш Жумаев «Ким қандай китоблар ўқияпти?» деган сўров билан ўз фаоллари ўртасида йўқлама ўтказди.

Хуллас, вилоятда кутубхоналар... ишлаяпти.

* * *

Вилоят маданият ишлари бошқармаси тизимида 413 та кутубхона бор. Шулардан 380 таси бошқарма тасарруфида бўлмаган иморатларда жойлашган. Вилоят универсал илмий кутубхона раҳбари Шуҳрат Исломқуловнинг айтишича, бу кутубхоналарни таъмирлашда, обод қилишда, чинакам маърифат ўчоғига айлантиришда бир қадар қийинчилик — муаммоларни ҳам келтириб чиқармоқда.

Бир мисол: Ангор туманидаги Тўлаков номли деҳқон фермерлар уюшмаси ҳудудидаги «Баҳор» маҳалласида 30 йилдан буён ободгина кутубхона ишлаб келаётганди. Ҳамқишлоқлар бу ерга ўрганиб қолишганди. Қадамлари узилмасди.

Уюшмага олти ойчами раислик қилган Қулматов деган одам кутубхона, дорихона, халқ банкининг бўлими, маҳалла фуқаролар йиғини жойлашган иморатни бир кишига кўз юмиб сотиб юборади. Тадбиркорман деб иморатни сотиб олган киши тадбиркорлигини 12 мингта китобни кўчага чиқариб ташлашдан бошлайди. Китобларни илгари «Тир» деб юритилган жойга кўчирдилар.

— Кутубхона обод ва кўркам маскан бўлмоғи керак. Ресторандан, раҳбарларнинг идорасидан ҳам обод бўлмоғи керак. Бизда бўлса шу аҳвол, — дейди Маматқул Сафарқулов деган фуқаро. — Кутубхоналаримиз жойлашган иморатларнинг деярли ҳаммасиям камтаргина, — дейди Исломқулов. — 13 та кутубхонамиз бўлса — таъмирталаб.

* * *

Шунга қарамасдан китобхонлар кам эмас. Исломқуловнинг айтишича ўша 413 кутубхонада уч ярим миллион китоб сақланмоқда. Шу йилнинг ўзида 149 номда 5 мингга яқин китоб олинди.

... Биз Қумқўрғон туман Н.Мирзаев номли хўжалик ҳудудидаги 22-тармоқ кутубхонасидамиз. Шунчаки қизиқиш билан шу атрофдагилардан, «Қандай китобларни ўқияпсиз», деб сўраймиз».

Жавоблар хилма-хил. Эшитинг.

Эркин ДОСТОНОВ, ижарачи:

—Кузги йиғим-терим пайтида деҳқонга китобни, газетани даланинг бошига олиб бориш керак. Лекин ўқишга бари-бир вақт топяпман. Достонларни ўқийман.

Аҳмад ДАМИНОВ, хўжалик таъминотчиси:

— Китоб ўқийсизми деган савол овқат еб турасизми, деган гапга ўхшаб кетар экан. Ёшимиз элликни қоралаб қолди. Китобларни ўқиб бўлганмиз, деб юрган эканмиз. Ана энди қайта бошдан ўқийман.

Ойроҳат МИРЗАЕВА, раис муовини:

— Бу йил ўн бешта китоб ўқидим. Ишонмасангиз, ана, кутубхонанинг дафтарини кўринг. Айтинг, қишлоғимизга ёзувчилар, шоирлар келиб туришсин. Китоблар ҳақида улар билан гаплашиб олайлик.

Худойберди БОБОЕВ, 38-ўрта умумтаълим мактаб ўқитувчиси:

— Китобни... ўқиймиз-да.

Кутубхонага кирамиз.

— 2700 та адабиёт бор, — дейди кутубхоначи Менглихол Мирзаева. — Ўқувчиларимиз 200 дан кўпроқ. Адабиётларимизнинг 60 фоизи русча китоблар. Одамлар Ўзбекистон Конституциясини, қонунларни, давлат ҳужжатларини кўпроқ сўраб келишади. Конституция, афсуски, йўқ. Қонун ва ҳужжатлар мажмуи кам. «Халқ сўзи»ни олмаймиз.

Бандихон тумани марказий кутубхонасида бўлса йилнинг иккинчи ярмидан республика газеталари келтирилмай қўйибди. Бу ерда сиёсий адабиётлар етишмайди. Марказий бўла туриб кутубхонанинг ўқув зали йўқ.

Мавзуни ўрганиш давомида биз Аҳмад Даминовдан эшитган гап хотирамизда қўнғироқдай жаранглаб қолади: — «Китоб ўқийсизми деган савол овқат еб турасизми деган гапга ўхшаб кетар экан».

Ўзининг шу гапидан таъсирланиб у қайтадан китоб ўқий бошлади. Бу гап туртки бўлиб, бошқалар ҳам кутубхона қаерда деб суриштира бошлашди.

Китоб ҳақидаги биттагина илиқ гапнинг сеҳрига балли!

Олимжон УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

НАВБАТДАГИ ТУРНИР БОШЛАНДИ

Теннис

Кейинги йилларда мамлакатимизда теннисга бўлган қизиқиш тобора кучайиб, унинг нуфузи ортиб бормоқда. Тошкентда ва қатор вилоят марказларида бўлиб ўтаётган халқаро турнирлар бунга ёрқин далилдир. Кеча Гулистонда навбатдаги халқаро «Фючерс» турнири тантанали суръатда очилди. Унда вилоят ҳокими А. Исроилов сўзга чиқди.

Соврин жамғармаси 15 минг АҚШ долларига тенг бўлган мусобақада Россия, Исроил, Болгария, Грузия, Словакия, Ўзбекистон каби ўнта давлатнинг энг кўзга кўринган теннисчилари иштирок этишмоқда.

Турнирнинг дастлабки куни кортга Дўстов-Саримсоқов ва Какурин-Маҳкамовлар жуфтлиги чиқишди. Беллашувлар 20 октябргача давом этади.

А.ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Фарғона туманининг Миндон қишлоғида жойлашган 2-туман шифохонасида соғлом авлодни тарбиялаш, она ва бола муҳофазаси масаласига алоҳида эътибор қаратилган. Айниқса, туғуруқхона бўлимида бу борада самарали ишлар қилинмоқда

35 ўринли мазкур бўлимда 16 нафар шифокор оналар ва болалар саломатлиги йўлида сидқидилдан ишламоқда.

СУРАТДА: (чапдан) акушер-гинеколог Умида Соҳибоева, доя Ҳаётхон Қорабоева ва катта доя Фотима Умрзоқова.

Муқимжон ҚОДИРОВ (ЎзА) олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси аппарати жамоаси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Ҳукумат уйидан фойдаланиш Бошқармасининг бошлиғи

Абдусамат ТОШМУҲАММЕДОВнинг

вафот этганлигини маълум қилиб, марҳумнинг яқинларига таъзия изҳор этади.

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ректорати, журналистика факультети жамоаси доцент, журналист

Баҳром РИХСИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти раҳбарияти ва жамоаси трактор ва автомобиллар кафедрасининг доценти, институт фахрийси

Хайбат ХАЙРУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

«Нуротамармар» хусусий ишлаб чиқариш фирмаси республиканинг кекса мармарчиларидан

Набижон НИЁЗОВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 2915, 20397 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — И. ХУДОЁРОВ.
Навбатчи — О. РАЖАБОВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 1.20
1 2 3 4 5 6